

A *Dioszeghyana schmidtii* (Diószeghy, 1935) a Jászságban (Lepidoptera: Noctuidae)

BUSCHMANN FERENC

ABSTRACT: (The *Dioszeghyana schmidtii* (Diószeghy, 1935) in the Jászság (Lepidoptera: Noctuidae))
– Author lets know the first data of the *Dioszeghyana schmidtii* in the Jászság.

A bagolylepkék *Orthosiini* fajcsoportjába tartozó *Dioszeghyana schmidtii* újabb hazai előfordulásai adatait KOVÁCS (1953, 1965) revíziós munkája óta számos tanulmányban fellelhetjük (lásd irodalomjegyzék). Aktuálisan veszélyeztetett Vörös Könyves lepkefajunk alföldi tenyészéséről is van tudomásunk, legutóbb pl. Szabóky (szóbeli közlés) Békéscsaba környékén fedezte fel népes populációját. Jászsági létezése azonban mindezekig nem volt ismeretes.

1998. április 25-én Benedek Balázssal együtt gyűjtöttünk a Jászberény határában elterülő, ún. Borsóhalmi-réten, *Cucullia chamomillae*-k reményében. Helyettük csupán 9 db réti tükrösmolyt (*Epiblemma scutulana*), 2 db avararaszoló és 2 db bagolylepkét sikerült fogunk a meglehetősen hűvös éjjelen. Már a gyűjtőhelyen feltűnt, hogy a baglyok egyike nem az *Orthosia cruda* lesz. Otthon, a Jász múzeumi gyűjteményben a gyanúkat bizonyítandó, összehasonlítottuk az 1980. IV. 11-én Mátraháza–Mátrafüred között gyűjtött *D. schmidtii* példánnyal; a két állat teljesen azonos volt!

A *Dioszeghyana schmidtii* jászberényi előkerülése annál is inkább meglepő, mivel a kiválasztott gyűjtőhely egy többszáz hektáros teljesen sík pusztaság, amelyet sok km-en át csupán szántók vesznek körül. Az egész hatalmas réten csak a belvízcsatorna szélén árvalkodik néhány nyárfa, illetve a felállási hely *Eleagnus angustifolia* tövises erdősávja mellett található pár fiatal *Quercus robur* példány. Juharnak a térségben nyoma sincs, *Acer tataricum* pedig a helyhez legközelebb a kb. 15 km-re lévő jászdózsai Pap-erdő természetvédelmi területen található; így a valószínűsíthető élőhelyétől ugyancsak jókora távolságra elkóborolt példányról van szó. Valószínűsíthető csupán azért, mert a rá következő napokban többször is ellátogattam gyűjteni Jászdózsára, azonban a Pap-erdőben az állattal nem találkoztam.

Meglepetésemre 1999. IV. 4-én Jászfelsőszentgyörgy határában, egy idős telepítésű hegyi juharos tölgyesben, majd két nappal később (IV. 6.) az alattyáni Bereki-erdőben ismételtén megfogtam. Ennek alapján feltehető, hogy a Jászságban többfelé is populáció-izolátumai tenyésznek.

A borsóhalmi példány a Természettudományi Múzeum, az utóbbi kettő a Jász Múzeum gyűjteményében található.

Irodalom

- BALOGH, I. (1967): A Bükk hegység lepkefaunájának kritikai vizsgálata. Fol. Ent. Hung. 20: 521–588
BUSCHMANN, F. (1981): Adatok a Mátra hegység nagylepkefaunájának ismeretéhez. Fol. Hist.-nat. Mus. Matr. 7: 65–70.

- GYULAI, P. és tsi. (1974): Újabb adatok a magyarországi nagylepkék elterjedéséhez. Fol. Ent. Hung. 27/2: 75–83.
- GYULAI, P. és tsi. (1979): Újabb adatok a magyarországi nagylepkék elterjedéséhez. II. Fol. Ent. Hung. 32/2: 219–227.
- KOVÁCS, L. (1953): A magyarországi nagylepkék és elterjedésük. Fol. Ent. Hung. 6: 76–164.
- KOVÁCS, L. (1956): A magyarországi nagylepkék és elterjedésük. II. Fol. Ent. Hung. 9: 89–140.
- NÉMETH, L. (1995): A *Dioszeghyana schmidtii* (Diószeghy, 1935) újabb hazai adata. Fol. Ent. Hung. 56: 140–141.
- RAKONCZAY, Z. (1990): Vörös Könyv. A Magyarországon kipusztult és veszélyeztetett növény- és állatfajok. Akadémiai Kiadó, Budapest
- RONKAY, G. et RONKAY, L. (1997): Bagolylepkék II. – Noctuidae II. In: Magyarország Állatvilága, XVI. (megj. alatt)

BUSCHMANN Ferenc
Jász Múzeum
H-5001 JÁSZBERÉNY